

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYRÉZSI MÉHÉSZEGYESÜLET HIVATALOS LAPJA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ
Str. A. Muresan 10.
Telefon 158. sz.

Felelős szerkesztő:
TÖRÖK BALINT
az EME főtít.ára.

A lapot az EME tagjai tagsági
illetmény fejében kapják. A lap
megjelenik havonként egyszer.

1936. 1. 37
EXEMPLAR LEGAL.

Szent Ambrus, a méhészek védőszentje.

Szent Ambrus, a méhészek védőszentje.

Szent Ambrusnak, a méhészek, mézeskalácsosok és viagyertyaöntők védőszentjének a képét közöltük az 1935. évi 50 éves jubileumi első számában és most amikor a második félszázadnak indulunk, a Méhészeti Közlöny 1936. évi első évfolyamának első számával ismét közöljük a képét, hogy méhésztársaink emiékezetébe idézzük, hogy van nekünk egy védőszentünk, aki vigyáz reánk és gondunkat viseli. Kérjük a Mindenható Istent, hogy segítsen meg minket közérdekű munkánk teljesítésében és segítse meg minden egyes szegény tett és kedves Tagtársunkat is, hogy a második fél évszázadban is eredményes munkával erőben, egészségben munkálkodjunk az erdélyi magyar méhészet és méhészek érdekeit.

Hogy az E. M. E. s a Méhészeti Közlöny hivatásán meg tudjon felelni, kérjük a jövőre is kivétel nélkül mind egyes Tisztelt Tagtársunk szeretetteljes segítségét. Örülünk ha a M. K. hasábjait minél több T. Tagtársunk keresné értékes közleményeivel. A lefolyt évben munkatársaink sorban tisztelhattuk a következő kedves Tagtársainkat: *Id. Kocsid Géza és Pohl Béla* e. alelnökök, *Horii Balla István, Szaness Imre, Stitz János, Blénessy Károly, Boronkay P. Grausam Gusztáv, Stief Ottó, Baricz Barnabás, Bezze Mihály, K. Bogdán Géza, Bogyó János, Sztarek Károly, Tó István, Máthé Jenő, Benczédy Márton, Biró Pál, Katos Sándor, Balogh Jenő, Jónás András, Hajdu Imre, Vásárhely Albert, Schnötz János, Kozma J., Ö. Páll Zoltán, Dombl Lajos, özv. Kremnitzkyné Fröhlich Ilona, Kleisl Gyula, Lakatos Tivadar.* Amidőn kedves munkatársainknak hálás köszönetünket fejezzük ki olvasóközönségünk nagy nyilvánossága előtt, úgy kedves munkatársainknak, mint minden erdélyi magyar méhésztársunknak boldog újesztendőt kívánunk

a Méhészeti Közlöny
Szerkesztősége és Kiadóhivatala

A kaptárkérdés az E. M. E. februári közgyűlése előtt.

Az E. M. E. a Méhészeti Közlönyben az 1935. évben a kaptárkérdésről egy vitát rendezett, amelynek rendén igen értékes hozzászólások történtek. A vita bevezetésében az első cikk megírására Gál Imrét a gödöllői méhészeti szakiskola igazgatóját kérte fel az Egyesület és a M. K.-ben megjelent cikkek anyagának áttanulmányozására is ezek alapján való javaslatlételre is Gál Imre ig. urat kérte fel az Egyesület, aki ezt szíves volt vállalni.

Tudjuk, hogy a kaptár mennyire fontos tényező a méhészkedés eredményessé tétele szempontjából. Tudjuk, hogy milyen hátrányos volna, ha nem a legjobb kaptártípust választanók ki abból a célból, hogy a méhész egyesület mint szaktestület azt a méhészeti tanfolyamokon a kezdő méhészeknek és érdeklődések alapján a haladóknak ajánlja. Tudjuk, hogy milyen káros volna ha nagy költségek árán helytelen tanács folytán rossz kaptárokat készítenének a méhésztársaink, épen ezért legyen ott az E. M. E. idei közgyűlésén minden erdélyi magyar méhésztársunk, aki a méhészet ügyét szívén viseli, hogy legjobb tudásával és szakértelmével hozzájáruljon a kérdéshez. A közgyűlésen elfogadott kaptártípust ajánlja ajánlani az Egyesület a jövőben. Eddig az országos méretű volt legjobbnak és hivatalosan ajánlandónak kiírandva. Az idő és a tudomány halad, most a változott viszonyoknak megfelelő legjobb kaptárt kell kikutatnunk és ajánlani. Igyekeznünk kell a jók közül a legjobbat kiválasztani. Nem állhatunk elő minden évben új kaptárak ajánlásával, mert sok költséget okozna a méhészeknek az új típusokra való áttérés, épen ezért jöjjünk el mindnyájan és szóljunk hozzá a kérdéshez a cikkek után, élőszóban is, hogy kristályosíthassuk véleményünket és egyhanguvá tehesük kaptározatunkat.

A februári közgyűlésen való viszont látásig.

Török Bálint.
az EME. főtitkára.

Mézelő fák és bokrok szaporítási módjairól.

Irta: *Biró Pál.*

Mézelő fákat és bokrokat szaporíthatjuk: magvetés, tőszétosztás, fás- és zölddugványozás, valamint oltás által.

Magvetés. Magvetés által történő szaporításnál igen fontos tudni azt, hogy egyes kemény magházu magvak csirázásakor hónapok szükségesek, miért is az ilyen magvakat kora ősszel szokás elvetni, hogy a téli nedvesség a magházat megpuhítsa, az felnyissa, hogy a belsejében szunnyadó élet tavasz beálltával életre kaphasson. Ezek a kopáncsok, esonthéjasok, és kemény magvak. A puha magnak őszi elvetésénél is jobb siker érhető el, mintha azt tavasszal végeznénk, feltéve, ha nincs kitéve egérkárnak. Ha az őszi vetést elmulasztanánk, akkor a magvakat nedves homok közé valamilyen edénybe, ládába rétegezni kell, és fagymentes helyen tavaszi vetésig átteleltetni. Az így elrétegezett magot homokkal együtt szokás elvetni a szokásos sűrűsége. Ha rétegezést is elmulasztanánk, akkor a magvakat elvetés előtt gyorscsiráztatás vagy keménységük szerint 5—10 óra hosszig langyos vízbe áztatva puhítás alá kell hogy vessük. A vetést egyenes sorokba kell végezni, figyelve arra, hogy a fejlődéshez szükséges sor és távolság meg legyen. A sorok végeit meg kell jelölni. A sorok között valami gyors növésű, pl. retek, saláta mag elvetésével ki lehet használni a földet.

Tőszétosztás. Ez alatt értjük azt, amidőn gyökérről elbokrosodott fát, vagy bokrot szét osztunk és az ilyen hajtásokat külön önállóvá kiültetünk. E műveletnél ügyelni kell arra, hogy az anyatórőltől eltávolított gyökérszálaknak legyenek gyökerei, és az eltávolítást mentül kisebb sebzéssel hajtsuk végre. E művelet eszközölhető, ősszel is és tavasszal is.

Fás dugványozás. Fás dugványozáshoz szükséges dugványok beszedési ideje a lomb teljes lehullása után a téli hónapokban van. Jól beérett egyéves hajtásokat szedünk az anyatórőltől, melyeket éles késsel 25—30 centi hosszúságyra felszabdalunk. Az alsó vágást mindig a rügy alatt 1—2 centire, ferde vagy ék alakú vágással kell eszközölni. Az így felszabdalt dugványokat faj szerint csomókba kötve, nedves homokba vagy földbe állítva, fagymentes helyen kell átteleltetni. Március hónapban a már előre elkészített őszi ásásba a dugványok részére egy ásónyom széles, és mély sáncot ásunk. A sánc közepébe sorba kellő távolságra

beállítjuk úgy, hogy a felső rügy a talaj felszínén kint maradjon. Beállításkor ügyelni kell arra, hogy a rügyek és ha vannak új gyökerek le ne törjenek. Az így sorban álló dugványok mellé a kihányt föld visszahuzandó, gyengén megtaposandó és a dugvány cissé felkupolandó. A dugvány telepet nyárközben meg kell kapálgatni és ha úgy kívánja, meg kell öntözni.

Zöld dugványozás. Zöld dugványozást az év bármely szakában csinálhatunk, ha ahhoz anyagunk és megfelelő helyünk van. Fákrol, bokrokról vagy egyéb növényekről dugvány anyagot akkor szedhetünk, amidőn azokon kellőleg megerősödött zöldhajtások vannak. Az ilyen hajtásokat 3—4 levélre lecsipdessük az anyanövényről. A dugványokról a leveleket levélszár nélkül eltávolítjuk, csak a kis szik levélkék maradnak meg és a már előre elkészített meleg ágyba, virágcserepbe, vagy ládába finom homokkal kevert tápdus földbe eldugványozzuk. Az ilyen dugvány ágyak a teljes megeredésig beárnyékolandók, mérsékelten megöntözendők és naponta szelöztetendők. Amidőn már teljesen megindultak, a beárnyékolást mellőzhetjük. Az új növények a dugvány ágyból földestől egyenként kiemelendők és a szabadba további fejlődésre kiültethetők.

Oltás és szemzés. Vannak fák és bokrok, amelyek vagy a vad rokonába, vagy egész külön álló fajba oltva lesz életképes. Az oltási módok közül leksikeresebb a tavaszi héj alá oltás közvetlen a nedvkeringés megindulása után. A már jól előre beszedett oltóágakkal. Vannak fajok, ahol csak szemzéssel érhetünk el sikert. Szemezni lehet hajtóra, vagy alvóra. Hajtőszemzés ideje június—július hó, mely szemzés még az évben kihajt. Az alvó szemzés ideje augusztus hó, mely csak a következő évben fog kihajtani.

Az oltási módokkal ha a gazda nincs tisztában, legjobb, ha azt egy hozzáértő egyénnel végezteti. Erősebb fák átoltását koronába, gyengébb fáknál sikeresebb az alsó oltás arasznyira a talajtól. Szemzést fiatal hajtásokba akár koronába, akár lent a talaj fölött lehet eszközölni. Fontos a tiszta és pontos munka.

Méhészárszak szives tudomására adom, hogy újból megnyitottam kaptárgyáramat. Megrendeléseket legkésőbb március végéig kérem leadni, mely időn belül tömegesen előállítva sokkal olcsóbbak lesznek. Képes árjegyzékemet 5 Lei postabélyeg ellenében megküldöm. Kérdezősködésekre válaszbélyeget kérek. Keretlecek állandóan raktáron; úgy vályús, mint sima. Kaphatók 100 folyóméter 8 m/m. vastag, 25 m/m. széles 80 Lei. 100 folyóméter 6 m/m. vastag 24m/m. széles 60 Lei. Várady Béla, műasztalos. Cluj, Str. Reg. 83. Infanterilor No. 4.

A méhek tenyésztése.

A létért való küzdelemben az erőteljes egyedek győznek; az erőteljes egyedek pedig csak az atyafiságos szülők kizárásával keletkezhetnek, erre való a hibridálás, vérfrissítés és keresztezés. R. H. Francé kimutatta, hogy a legtöbb növény saját porzója meg sem termékenyítheti a virágot, mert vagy különböző időben fejlődik ki a portok és a bibe, vagy pedig úgy van elhelyezve, hogy a virág bibéje meg sem termékenyülhet saját himporától, de a saját himporától való megtermékenyítés elkerülésére a növények szinte elképzelhetetlen furfangosságokat eszeltek ki: a hím és nő virág szövet különböző virágra, vagy különböző növényre helyezték, a termékenyülést a szélre, vagy rovarokra bízták. A méhészt szempontjából a legérdekesebb a méhek által való megtermékenyítés kérdése, mert a virágok pompás ruhába azért öltözködtek, hogy a méhek észre vegyék, csábító illatot azért fejlesztenek, hogy a méheket ezzel magukhoz csalogassák, hogy pedig a méhek becsapottaknak ne érezzék magukat, a kizárólag a méhek megvendégelésére termelt nektárral és feleslegesen virággal megvendégelik eredményes szerelmi postáságukért a virágpór és nektár gyűjtése közben pedig egyik virág porrává a másik virág bibéjét termékenyítik meg.

A virágok ezzel a saját céljukat előmozdító eljárásukkal alakították át a méheket a magányosan élő, rabló életet folytató alvással áttelelő állapotukból a mai virágokból élő és a virágokat megtermékenyítő családokban élő, a telet is ébren áthuzó állapotában, amint ezek Maeterlinek, Kraepelin és Dr. O. I. E. Wolff kimutatták.

Ha a méhek a virágok jóvoltából a rabló, magányosan élő állapotukból át tudnak alakulni a mai állapotukba, egész bizonyosra vehetjük a Darwin-Lamarck-Haeckel fejlődési és a Mendel-féle átöröklési törvények alapján a méhek további tökéletesítését a méhek célirányos terjesztésével.

A méhesében a méhészt a rajzásra kevésbé hajlandó szelíd, szorgalmas, jól telelő, nagy családokat keretre együtt tartó nagy kaptárjaiban; továbbá a nagy kaptárhoz nélkülözhetetlen szaporán petéző anyát akar kinevelni; a méhek tökéletesítésében legujabb kívánság a nagy, hosszunyelvű méhek kitenyésztése, hogy így lóhere virág mézét is ki lehessen használni.

Mindezek a kívánatos tulajdonságok némely családban felelőlegesen is bukkanhatnak, a figyelő méhésztnek fel is tűnhetnek, de nem

g az, ha csak észrevevessük, hanem gondos kiválogatásnak (selektálás) a fellépő jó tulajdonságokat fenntartani, sőt nevelni kell. Olyan anyákat és heréket kell nevelni, amelyek a felbuktól jó tulajdonságokat a következő ivadéokra biztosan át is örökítik — *vérszilárd* tenyészegyedeik révén. A kitenyészített, jól fejlődött vérszilárd állatok úgy az öröklött, mint szervezett tulajdonságaikat biztosabban örökítik utódaikra.

A megtermékenyített petéből fejlődő ivadék szüleinek jó tulajdonságait különböző mértékben örökli, egyikéből vagy másiból többet vagy kevesebbet, aszerint, hogy milyen vérszilárd volt az egyik, vagy a másik; csak hogy az anyánál, szüznemző képesítésénél fogva a here ivadéokra az anyával pározott herének semmi befolyása nincs, mert az anyától származó here és a dolgozó, az anyja közt csak mostoha testvéri viszony van, egy az anyjuk, két különböző apjuk volt.

A káros méhészetben a kiválogatódást a böles természet végzi, a jó törzsek korán és keveset rajzanak, felnépesednek, sok mézet gyűjtenek, jól átteleznek és újból korán rajzanak, életre való törzsekkel népesítik be a méhest. A gyenge élhetetlenségű törzsek, későre népesednek fel, későn rajzanak, néptelenek, eltelezhetnek maradnak és mint élhetetleneket a tél kiselejtezi.

A keretes kaptárban méhészkedő, modern méhésznek felnevelni akaró méhészt élhetetlen, gyenge családait más köpű méhvel fiasításával, lépeivel és méheivel a maga kárára tartja fenn, a fiasításra alkalmatlan heréivel pedig a jó családokból származó anyákat is elkorcsosítják. Az anyákat is sokan célszerűtlenül nevelik *anyanevelő* kis kaptárakban, ahelyett, hogy *népesítő kaptárban* vagy *meleg kaptárban* neveltetnék és csak a fiasításra készülő anyabölcsőkkel csinálnának kis anyanevelő pároztató családot; még rosszabb anyát nevelnek ki az anyanevelő kis kaptárban akkor, ha az anya a pározásakor elvész és a fiatal fiasításból, vagy petéből akarnak anyát nevelni a kaptárban, nem meleg anyanevelő kaptárban az immár előregedett anyákkal, amelyek már előregedett szerveikkel képtelenek az anyaként kellően táplálni.

Dzierzon és Sötér kimutatták, hogy a dolgozók a hordás alatt 10 hét alatt elhullanak, amiből az következik, hogy egy 1000 méhből álló családból naponként 600 méh pusztul el, de hogy a család el ne néptelenedjen az anyának naponként 600 méhét kell lerakni, míg egy 120.000 méhet magában foglaló kaptárban már naponként 1800 petét kell lerakni, de ha az anya

ezt a háromszorta nagyobb munkát nem tudja elvégezni a család elnéptelenedik. A kis kaptár igényeihez alkalmazkod anyja, nem tudja a nagy kas igényeit kielégíteni, azért nem sikerült Ambrózy-nak a kasokból nyert rajokkal benépesíteni Bocznádi kaptáiraiban a méhészkedés. (A Méh III. kiadás 245—246.) Amiből előttem az tűnik ki, hogy a nagy kaptárban szaporábban petéző anyára van szükség, mint a kis kaptárban; ma Bocznádi a nagy kaptárjaihoz szükséges, szaporán peté anyákat 8 év alatt végzett, gondos kiválogatással tenyésztette ki annyira, hogy kaptárja, az ő szavai szerint meg ne rajozz de a kaptárt állandó népességében tartsa. Azonban a Bocznádi követői azt tapasztalták, hogy a Bocznádi kaptár is nem rajzik, amiből azt következtetem, hogy az anya teljesítő képessége fokozható is.

Mint hogy pedig a méhész minden kaptárjából a legtöbb mézet akarja szüretelni, biztos akar abban lenni, hogy a kiváló tulajdonságokkal bíró anya és törzs ne véletlenül váljon a többi közül, azért a méhek tenyésztésére Vogel, a nagy német méhész a vérvegyítést, mások a gondos kiválogatást ajánlják. A méhek tenyésztésével és a jó anyák nevelésével Sötér *A Méh Világában*, 14 helyen 3—30 oldalnyi terjedelemben foglalkozik.

Az anya szüznemző képessége a méhész tökéletesítésén azt a különösebb eljárást rója a méhészre, hogy külön kell célnak megfelelő kitünő heréket és külön az anyákat kitenyészteni, mert az anyával pározó herének semmi köze nincs az anyától származó here fiasításához, amiért a kitünő herék kitenyészése és az anyának ezzel a kitünő herével való pároztatása méhész különleges figyelmét és rátermettségét követeli. Ez nevezi Sötér a méh tenyésztését és különösen az anyanevelést a méhészet felső iskolájának. (A Méh és Világa II. 929.) Ugyanez az alapja annak, hogy Svájcban anyanevelő és pároztató telepek létesültek; Amerikában az anyanevelő telepek vezetőinek bizonyos törvényes korlátozásokhoz kell alkalmazkodni és vizsgát kell tenni a tárgyból; ugyanezen okból keletkezett híres Erlangeni méhészeti kísérleti telep, ahol elkülönítve külön anya pároztató telep is van és mindezen intézmények nem létesültek volna és nem tartanak fenn, ha minden méhész már mélytenyésztő volna.

A fentiekben ki akartam fejteni, hogyha a méhész a megfelelő állapotukig a *virágok* jóvoltából fejlődhetnek és átalakulhatnak gondos pároztatással és kiválogatással a *méhész* céljaihoz képe-

vább is átalakíthatók és tökéletesíthetők, mert a kiváló nyész egyedek úgy a szerzett, mint az öröklött jó tulajdonságaikat az utódokra átörökíthetik, csak hogy a méhészdolga a éhekben ezen jó tulajdonságok átörökítésére a *vérszilárdságot* egnöveszteni és kifejleszteni.

A méhek tenyésztése igaz, hogy körülményes, de mégis csak lehetséges, hanem szükséges is.

Jó munkát hozzá!

Horány Balla István.

A méhészet alapja.

Évtizedek óta olvasom és figyelemmel kísérem, hogy az egyes méhészeti szaklapok mily szép és hasznos cikkeket közölnek a méhészet köréből, de nem igen látom írni arról a máról, ami valóban a méhészet alapját, kiindulási pontját képezi. Ezért e cikkemben a kezdő és haladó méhészek táborában igyekszem megismertetni, hogy mi képezi valóban a méhészet alapját, s mely alapok a méhészet legfőbb tényezői.

E tényezők részbeni hiányossága miatt nem lehet ok és szívesen méhészkedni és eredményt elérni.

A méhészet alapját 3 fontos tényező képezi és pedig a hely, az időjárás és a méhész szakképzettsége. Ez alapokon kell felépíteni a jövő méhészetét. E három tényező közül, ha csak egy is hiányzik egészben, vagy részben, megdől minden orgalom, munka, tudomány és nincs semmi eredmény. Ezért hát e fontos három tényezőt vegyük külön-külön és úgy vizsgáljuk meg, hogy mi e három tényezőnek a fontossága, alapja és rendeltetése.

Mielőtt hozzá akarunk kezdeni valahol a méhészethez, tan először tisztába kell jöjjünk a legelőterülettel, hogy milyen és milyen mennyiségben foglalja magába a mézélők és virágok százezreit. Hogy egy legelőterület méhészeti szempontból megfeleljen, tekintetbe kell venni, hogy a tavasz kezdetétől kezdve a hervadó ősze beálltáig felváltva a virágok, fák és növények százezrei nyiljanak s adják az édes nektárt a virágok kelyhében, amelyből az édes méz lesz. Ha ilyen terület van, ez méhészeti szempontból jónak mondható. Időnkint a legelőterületet azon helyeken találjuk, ahol a pályokhoz az erdős területek is közel esnek. E terület pedig hegyek alja.

Minél nagyobb valamely község területe, annál nagyobb legelőterület. Sajnos ma már, midőn az emberiség oly gyorsan szaporodik, az emberiség fenntartása végett több megművelhető területre van szükség s ezért több földet vonnak a gazdaság körébe s ezáltal mind kevesebb lesz a legelőterület és kevesebb a mézélő virág.

Hiába örök természeti törvény az, hogyha nincs fű, virág; nincs nektár, nincs méz.

Ezért tehát a méhészeknek, illetve a méheknek létérdekük, hogy a legelőterületet mesterséges módon szaporítsuk. A legelőterület szaporítása nemcsak méhészeti, hanem általánosan gazdasági szempontból is fontos, mert hasznothajtó.

Hogy mely növények és fák azok, amelyek jó mézelők és jó legelőterületet képeznek, nem ismertetem, mert azokat Biró Pál méhésztársam minden szaklapban részletesen ismerteti. Én nekem ez nem célom, hanem csak három oly növény, illetve fát ismertetek, mely úgy méhészeti, mint gazdasági szempontból nagyon fontos és nagy hivatása van.

E növény a baltacim, az akácfa és a fűzfa.

A baltacim gazdasági takarmány-növény. Kis igényű. A földoldalos, kevés trágyával biró földet szereti, mert hanem megdől. Annyira kis igényű a baltacim, mert ahol a baltacim megterem, ottan talán más növény meg sem élne. Élvelő növény. Vetés után a második évben virágozni kezd s azután 8—10 éven át virágozik, mézet, magot és takarmányt ad. Tehát háromféle szempontból hasznos. Virágja mint a legjobb mézelők egyike, bőven ontja a nektárt. Virágja 3—4 héten át tart. Jobb mézelő és több oldalú növény nem is igen van, mint a baltacim. Néhai br. Ambrozi — akinek 1700 család méhészete volt Temesgyarmaton — tesz említést, hogy megfigyelte, amidőn a baltacim és akác egyszerre virágozott, a baltacim virágját a méhek alig látogatták, ellenben a baltacim virágját teljesen ellepték.

Másodszor azért fontos a baltacim gazdasági szempontból, mert elvirágzás után magot ad s e mag oly jól értékesíthető mint a gabona.

Harmadsorban pedig jó takarmányt ad a mag kicséplés után, s e takarmány jól értékesíthető, vagy a gazdaságban felhasználható télen.

Kis mezőgazdáinknak, akik a méhészettel is foglalkoznak, nagyon ajánlom a baltacim termelését. Odorheiu vármegyében Sf. Elisabetan 800—1000 holdon termelik a baltacimot s ez a vármegyében a legjobb legelőterületet is képezi.

Másik jó mézelő az akácfa, amelyet gazdasági szempontból is ajánlok. Nem igen van oly község, amelynek határában vízmosásos, csuszamlós helyek ne lennének, mely helyek megkötésére az akácfa nagyon alkalmas. Ugy mézelési, mint gazdasági szempontból nagyon fontos, mert míg virága kitűnő méhlegelőt nyújt a méhek részére, addig fája jó tüzelő- és szerszámfát ad.

Harmadsorban megemlítem a fűzfát, amely igénytelen fának mutatkozik, azonban méhészeti szempontból nagy fontossággal bír, mert virágporon kívül kitűnő mézelő.

A mi vidékünknek tavasszal a legkorábban virágozó és mézet adó fája. Erdély területén a fűzfának 4—5 faja él, mindenik elsőrangú mézelő.

E fa is könnyen szaporítható s gyorsan nő és sokáig él. Ízfa is épen oly hasznos fa a partok és vizmosásos helyek kötésére, mint az akácfa.

Ezért fölhivom azokat a méhésztársakat, akiknek foglalkása a földmivelés, hogy otthon a községükben az előjáróknál hassanak oda, hogy a csuszamlós, vizmosásos helyek és partokat akácfákkal és fűzfákkal ültessék be.

Nagyon helyes lenne, midőn a tanítótság évente tavasszal nadarak és fák napját“ ünnepli, hogy ez alkalommal a médekkel alkalmas helyre jó mézelő fákat ültetne, mert az is előmozdítaná a legelőterületet méhészeti szempontból.

A méhészet második tényezője az időjárás. Milyen is a lőjárás méhészeti szempontból?

Sok laikus ember azt gondolja, hogyha a nap folytonosan mosolyog s nincs eső, az időjárás a méhészetre nézve jó és kedvező. Ha az idén megfigyeltük az időjárást, istól kezdve egész október hóig, azt találtuk, hogy hónap át egyes helyeken forró meleg volt s nem volt egy p eső sem. S mi az eredmény általánosságban, méhészeti szempontból? Az, hogy méheink nem adtak mézfelesleget s s helyeken még a télire való élelmet sem tudták beszerezni. Tehát a forró meleg napok a méhekre nézve nem kedveznek. Ezzel szemben a folytonosan esős időszak sem kedvez. Méhészeti szempontból legkedvezőbb időjárás az — oly eredménnyel is jár — ha van áldásos eső, mely után olyogni kezd melegen a napsugár. Az eső után a virágok, új tápanyagot kapnak s ha rájuk esik az éltető napsugár, a kelyhekben nektár fakad, mely a méznek forrása. Ha azonban forró melegben a virágok kelyhe kiszárad, nem fejti ki nektárát, a virágok is lankadtan hajtják le fejüket amidőn szorgalmas méh felkeresi s nem talál mézre.

Mi, kisemberek azonban nem befolyásolhatjuk, meg nem változtathatjuk a természet rendjét, meg nem indíthatjuk az elhőit s meg nem állíthatjuk útjában a mosolygó napot; s türelemmel kell várjuk s figyeljük az időjárását. Végül a méhészet harmadik tényezője a méhésztársak ismerete. A méhésztársak meg kell ismerkedjenek a méhészet- a méhek világát. Ismerje meg a méhcsalád belélettét. A méhcsalád munkakörét, munkabeosztását, tulajdonságait és a méhészet körüli teendőket. Szóval mindazon ismereteket, amelyek a méhészet folytatására szükségesek, mert ha nem ez a hiányában is nem tud eredményes munkát kifejteni. Kedves méhésztársak, végül elérkeztem ismertetésemre s mielőtt befejezném kérve-kérem Önöket, hogy egyet- erővel, kitartó munkával és szorgalommal dolgozzunk a méhészet felépítésén, s reméljük, hogy lesz jó legelő, eső és napsugár; s akkor el nem marad az áldás, melyet minden méhésztársunk epedve vár.

Odorheiu.

Lakatos Tivadar.

Egyleti élet

KÖZGYÜLÉSI MEGHIVÓ.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület 1936. évi február 4-én, (kedden) d. u. 5 órakor Clujon az egyesület Muresan-utca 10. sz. alatti hivatalos helyiségében *rendes évi közgyűl* tart, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívjuk, az a megjegyzéssel, hogy amennyiben a közgyűlés a tagok k számban való megjelenésének hiányában határozatképte volna, a közgyűlés február hó 8-án d. u. 5 órakor fog m tartatni s a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határozni a február hó 4-i ülésre kitűzött tárgyak felett.

Cluj, 1936. január 1.

Dr. gr. Bethlen László sk.
elnök.

Török Bálint
főtítkár.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jelentés az egyesület 1935. évi működéséről.
3. Az 1935. évi zárszámadások ismertetése.
4. Az 1936. évi költségvetés előterjesztése.
5. Tisztikar és igazgató-választmányi tagok választá
6. Esetleges indítványok, amelyek a közgyűlés előtt nappal beadandók.
7. Előadás és vita az Erdélyben ajánlható kaptártípus

MEGHIVÓ.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület igazgató-választmán Clujon, 1936. évi február hó 4-én, (kedden) d. u. 1/25 óral az egyesület hivatalos helyiségében, Muresan-utca 10. sz. alatt *rendes ülést tart*, melyre a választmány tisztelt tagj meghivja

Cluj, 1936. január hó 1.

Az Elnökség

Tájékoztató az E. M. E. T. tagjai számára.

Az E. M. E. évi tagdíja 100 Lel, mely összeg befizet mindenkor január hó 1-én válik esedékessé. Kérjük ezért Tagtársainkat, hogy a tagdíjat január hó folyamán beküld sziveskedjenek. A tagdíjat március hó 1-ig beküldő tagnak

M. E. díjtalanul küldi meg az Erdélyi Gazdák Zsebnaptárát kívánatra és díjtalanul küld 10 deka japáni akác vetőzot. A japáni akác, egyike a legjobban mézelő fáknak és zebb diszfáknak.

A tagdíjakkal két év óta hátralékban levő tagok számára ap további küldését az egyesület beszünteti és a névsort lesre átadja az egyleti jogtanácsosnak.

Tekintettel arra, hogy az egylet csak ugy tud megfelelni atásának, ha a tagok eleget tesznek vállalt kötelezettségük-, ismételten is kérjük T. Tagtársainkat, hogy a tagdíjakat, des időben beküldeni sziveskedjenek.

Cluj, 1935. dec. hó.

Az E. M. E. Elnöksége.

Az E. M. E. igazgató-választmánya december hó 14.-én, d Béla e. alelnök elnöklete alatt ülést tartott, amelyen ök Bálint, főtitkár terjesztette elő a tárgysorozatot. Az ö gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után foglalkozott a isztmány a Méhészeti Közlöny-ben lefolyt kaptár vita anya- ak kérdésével és aként határozott, hogy a M. K.-ben közölt tek tanulságait összefoglalja és azt előszóban való megvi- sra, az 1936. évi közgyűlésre előkészíti. A közgyűlés ide- a választmány 1936. év február hó 4-re, a hó első kedd jára tüzte ki. Az E. M. E.-nek ez a közgyűlése az erdélyi észet szempontjából történelmi jelentőségű lesz, mert elő- thatólag az eddig hivatalosan terjesztett és támogatott or- gos néven ismert kaptár lekerül eddigi helyéről, a multté és muzeumba megy, hogy helyét átadja az előre haladott észeti kultúra követelménye gyanánt az ujonnan megál- tandó kaptár formának, esetleg különböző vidékeknek gfelelő, különböző kaptár formáknak. A kaptár kérdés elő- jának: Gál Imre, volt Odorhei megyei Méhészeti Egyesületi ököt, a gödöllői méhészeti iskola ny. igazgatóját kérte fel, a M. K.-ben e kérdésben a bevezető cikket írta és akinek mélye és szakértelme biztosíték is egyuttal arra, hogy a gyűlés meg fogja találni e kérdésben a leghelyesebb utat. kérdés megvitatása előreláthatólag hosszabb időt fog igénybe ni és ezért a közgyűlés idejét a kora délutáni órára tüzte a választmány, számolván azzal, hogy esetleg, ha sok hoz- zólás lesz, szerdára is elnyulna a vita, mely esetben szerdán után folytatódna a gyűlés, — de akkor 3 órai kezdettel. E

helyen is kérjük T. Tagtársainkat, hogy ezen, amint mon-
tuk Erdély méhészeti kulturája szempontjából történelmi
vezetességü közgyűlésére, minél nagyobb számban megjel-
sziveskedjenek, hogy értékes hozzászólásaikkal a helyes
kiválasztásában szintén aktív részt vegyenek.

Tudomásul szolgált, hogy Biró Pál tagtársunk mé-
cserjéket ajándékozott az egyesületnek, a házsongárdi m-
szeti telepe számára, Cseh Ferenc, mézelő virágmagva-
küldött az együletnek a tagok között való díjtalan kiosztásra,
az egyesület a tagdíjakat május hó 1-ig befizető tagoknak
páni akác magokat küld díjtalanul. Biró Pál és Cseh Fe-
tagtársainknak a ig.-vál. hálás köszönetét fejezi ki ezuton.

A tagszaporulatról szóló jelentés alapján tudomásul s-
gált, hogy az 1934 év dec. 31-től a taglétszám 71 uj ta-
gyarapodott.

A pénztári jelentés tudomásul vétele után az igazg-
választmány elhatározta, hogy mindazon tagoknak, akik
évi tagdíjukkal hátralékban vannak, beszünteti a M. K. tov-
küldését és perlésre átadja a névsort az egyesületi jogt-
csosnak.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Tagdíjnyugtázás.

Az E. M. E. tükári hivatalához a következő összegek küldettek b

1935. évi 100 L. tagdíjat fizetett: Dr. E. S. Sghiu, A. L. F
(1934. évre is), T. E. Vălcea, Marianum Cluj, K. Z. Biharia, F
Toplița, B. J. Tinoasa, P. I. Teiuș, H. F. Oravița, T. J. Mercu
Ciuc, B. T. Turda, K. J. Teliu, D. R. Covasna, T. L. Zabola, Gy
Pava, P. A. Rupea, B. S. Suseni, Sz. S. Papiu-Ilariu, S. A. Cuc
V. A. Varghiș, J. I. Hoghiz, S. M. Alurgeni, B. K. Stanceni, B
Purcăreni.

1936. évi 100 L. tagdíjat fizetett: U. L. Chinteni, B. D. Uni
U. W. Peștișul-mic, P. A. Zetea, T. J. Mercurea-Ciuc, B. S. tu
Sz. J. Ocna-Mureșului, D. I. București, P. I. Purcăreni, Sz. A. I
șov, P. S. Hrip, B. A. Pucăreni.

Különfélék

Üzenet Györgybiró Géza tagtársnak. A Treiscaune vár-
gyei méhésztársadalom egy lelkes csoportja arra kért, h-
tolmácsoljuk Györgybiró Géza szeretett és kedves öreg tag-
sunknak, soha el nem muló méhésztársi hálájukat és köszö-
tüket azért az önzetlen és lelkes méhésztársi szeretetből
kadó, szakszerű tanításáért, oktatásért, amelyben a körny-
beli méhészeket részesíteni szives volt.

Elismerés. Pika István, pávai lelkes tagtársunk előtt kell meghajtanunk ezuttal az elismerés zászlóját, mert az 1935. évben 20 új tagot szerzett az E. M. E.-nek. Vegyünk példát Pika István tagtársunktól, mert, ha csak egy harmad részét adná minden évben, minden E. M. E. tag ennek az egyesületnek gyorsan fejlődhetne is vele együtt a M. K. is lényegesen kibővíülhetne és hetenként volna kiadható. Az elismerés mellett köszönetünket is kifejezzük Pika István tagtársunk előtt önzetlen közérdekű munkásságáért.

A méhészek nem fizetnek kereskedelmi adót. A satumarei mezőgazdasági kamara közhírré tette a pénzügyminiszter rendeletét, amely szerint a földbirtokosoknak a méhészetből származó jövedelem után, tekintettel arra, hogy ez az ágazat is a mezőgazdaság körébe tartozik, nem kell kereskedelmi adót fizetniük. Ha azonban a méhészetet valaki bérelt földön kereskedelmi céllal folytatja, akkor az illetőnek kereskedelmi adót kell fizetnie.

Gál Imre: „A méhgazdaság üzemtana“ című munkáját a szerző áldozatkészsége folytán 480 lej helyett 240 lejért rendelhetik meg az E. M. E. tagjai az egyesület titkári hivatalánál. A megrendeléssel egyidejűleg a könyv ára és póstai portója, 22 lej, is becsúszandó. Az erdélyi magyar méhészek nehéz körülményei és legnagyobb gondokkal való küzdelem indította a szerzőt arra, hogy az E. M. E. útján 50% kedvezménnyel adja a tagok részére munkáját. Kívánatos volna, hogy a méhészeti tudományok legújabb kutatásait is tárgyaló 400 oldalas munkát tagtársaink minél nagyobb számban rendeljék meg.

Özv. Kremnitzkyné szül. Fröhlich Ilona: Házi mézestészták méhtermékek feldolgozása című füzeté bővített kiadásban megjelent. Kapható lapunk kiadóhivatalánál magyar, német és román nyelven. A magyar kiadvány ára 25 lej, román és német lej darabonként. Portó díja: 1 lej, ajánlva 11 lej.

Valló—Török: A méhtermékesítés vezérfonala című méhészeti szakkönyv megrendelhető az E. M. E. titkári hivatala útján, 1 lej beküldése ellenében. Portódíj 13 lej.

Szerkesztői üzenetek.

Kérdés: H. E. Unguras. A kaptár aljára tett etetésre szánt mézet, a méhek egy hét múlva sem hordták fel. Kérde, hogy pontosan cselekedett, amikor ezt a mézet üres lépekbe öntötte úgy adta be.

Felelet. Az egyedüli helyes eljárást hajtott végre. Ősszel a méhek összehúzódnak s egy gömbalakot képeznek. Ezt nem emeljék meg szívesen, mint az ön esetében is történt.

Sey.

Apróhirdetések

Mézelő növények, Facélia, Dragocephalum, Tisztes-fű, fák, cserjék magvait, évelő töveket, cserjéket, szurkos akác oltóágot olcsón szállít Biró Zimándul Nou, Jud. Arad.

6 méhcsalád eladó kaptárral együtt özv. Kremnitzkyne Fröhlich lla Cluj, Str. Donat.

Eladó egy 5 és egy 2 lámpás rádió. Cim a kiadóhivatalban.

100.000 dr. egészséges dusgyökérzetű alma- és körte-vadonc. egyések, őszi vagy tavaszi ültetésre kisebb-nagyobb tételben kaphatók és beoltásban is megrendelhetők dr. Gyóffy Bélától Târgoara, jud. Odorhe Ugyanott kertész munkás, aki a méhészethez is ért, felvétetik.

Méhész gyümölcsész (szőlész) feltétlen elsőrendű gyakorló megbízható szakember eddigi működését, összes körülményeit, zetési igényeit részletesen feltüntető ajánlatát kéri dr. Brück E gazdasága Lugoj, (Frații Deutsch cég címén).

Tisztelettel hozzuk a méhészkedő gazdaközönség szives tudomása hogy módunkban van ugy a természetes méhlegelők felújításához, mint mesterséges méhlegelők létesítéséhez a legjobban bevált növények, fák diszcserjék magvait fajazonosság és csirakepesség teljes garanciájával, kigástan tisztasági állapotban, termelési utasítással méltányos áron szállítat

Ajánlunk ez alapon:

Természetes méhlegelők feljavitásához:

Orvosi pemete, vadpemete, muskotály zsálya, réti zsálya, tarló liszt s gyöngyajak, kigyószisz, atracél, réti fehér here, sárga mézkeres, ökörfarkk magvakat. Felsorolt növények a vadon termők közül a legjobb mézelők, b hol meghonosíthatók.

Mesterséges méhlegelőkhez az alábbi kulturnövények magvait:

Phacelia, dracocephalune, biborhere, pohánka, napraforgó, szegesborsó, b facím, mák, repce, bükköny. Felsorolt növények termelésével gazdag mé lésük folytán sokszor két hozam érhető el.

Konyhakerti és virágkerti mézelők közül:

Articsóka, rebarbara, kerti borágó, sarkantyuka, balsamina, balzsalikom, p tulaca, harangvirág, rezeda, concesta, kéknefelejts, celona, tritona, olasz racil, gaillardia. A felsorolt, egyébként is kedves kerti virágok egy méh kertjéből sem hiányozhatnak.

Gyógynövények közül:

Izsóp, mellissa officinális, szagos ruta, levendula, fekete mustár, fehér mus festőmályva.

Fa és cserje magvak közül:

Nagylevelű hárs, kislevelű hárs, fürtös juhar, korai juhar, tatár juhar, osto csörgőfa, árnófa, koronafa hibiscus, fehérvirágu som, mahónia, japán ak közönséges akác, sóska borbolya, szivarfa.

Mézelőfak, diszbokrok csemetéiről, valamint évelő virágtövekről kü olcsó árajánlattal szolgálunk.

Leguma Mezőgazdák Román Magtermelő és Kiviteli R. T. Ar